

kunde heeft steeds getoond — en zij toont het ook thans weer in haar bestrijding van het adres —, dat zij het beter vindt, kwaad te voorkomen dan te herstellen. Het geneesmonopolie is niet aan zulke slechte handen toevertrouwd. Niemand belet bovendien een wondergenezer het recht tot uitoefening der geneeskunst te verwerven.

Ten slotte geeft de schrijver den adressanten den goeden raad niet over ziekte en ongemak te tobben, maar dat aan de geneeskundigen over te laten en zelf aan hun *eigen* werk te gaan; er is op elk gebied nog genoeg te doen.

Dit „Contra“ maakt inderdaad bij oppervlakkige lezing den indruk van een eenigszins grappige, niet-ernstige behandeling van het vraagstuk. Prof. VAN HAMEL zal het dus wel weer rekenen tot de „glossen“, waarmede zijn schoone plan bestreden wordt. Toch voelt men bij eenig nadenken den bitteren ernst, die zich achter dit luchtige uiterlijk verschuilt en hier en daar even om den hoek gluurt. A bon entendeur salut!

P. MUNTENDAM.

INGEZONDEN.

EEN TOEKOMSTBEELD?

Een mijner patiënten was zoo vriendelijk mij onderstaanden brief voor publicatie af te staan en gaarne maak ik van het verkregen recht gebruik. Het is een schrijven van een ??????-ist als antwoord op een vraag wat te doen met een kind van een ondergeschikte, dat lijdende is en geen baat vindt bij de toegepaste geneeswijze.

Amsterdam, 4 Maart 1850.

Waarde mijnheer X!

Gisteren avond heb ik met iemand, die niet genoemd wilde zijn, in magnetischen slaap over UEd. brief geraadpleegd.

Naar mijn oordeel is de ziekte van het kind V., waarover UEd. schreef, de vallende ziekte en is niet gemakkelijk te genezen, dan door het magnetismus.

Indien het zeker is dat er wormen zijn, dan raad ik aan het kind mēe te laten drinken; de meede wordt gedestilleerd of door gisting gemaakt van honig.

Dan — neem het gehoor van een varken, hard gedroogd en tot poeder gemaakt; hiervan wordt ingegeven zooveel per dag als een geneeskundige oordeelt.

Nogeens neemt men het gehoor van een varken, naait dit in een neteldoek lapje en hangt dit versch om den hals, zoodat het op de maag hangt; elke week een andere. Het gedragen gehoor zou ik aan een hond geven, die er niet wel bij zal varen.

Op het lijf, daar waar de benauwdheid op komt, leg daar een jonge huisduif op, die nog niet vliegt, maar dit bijna doen kan, van onderen kaal geplukt. Bij stuipen worde dezelve van achteren geplukt en in het fundament gestoken, in beide gevallen levend; zij moeten daar worden vastgehouden. Sterft de duif, dan wordt er een andere genomen tot drie toe. Dit laatste kan eens per week gedaan worden.

Dit nu zijn middelen buiten de geneeskunde.

In de maand April moet het kind 3 maal per week in een bad van warm zeewater tusschen de 70 en 80 graden warmte; uit het bad dadelijk in wollen dekens; er moet gezorgd worden dat de kamer goed warm gestookt is en het kind niet de minste tocht kan vatten. Het bad moet bij het bed staan en het kind moet er geheel in.

Over het aanwenden van het magnetismus dient V. met een deskundige te spreken, die het wel weer zal leeren aan iemand die op de plaats van V. woont.

Indien het kind maden kwijt raakt, is het zeker dat er wormen zijn en mochten de opgenoemde middelen helpen, dan moet V. zich daaraan houden.

Ik zou zeggen laat iemand die gezond en sterk is de eene hand op het voorhoofd en de andere op de maag leggen, dagelijks een half uur, in de diepste stilte en met een vast vertrouwen op God. Dit is reeds magnetismus. Van tijd tot tijd wordt de eene hand door de andere schielijk afgestrekken evenals men er iets af wil strijken; hiervoor dient men evenwel eenig onderwijs genoten te hebben vooral voor het wakker maken.

Dat V. mijn raad als de eenigste hoop op herstelling van zijn kind beschouwe gaat te ver. Neen, V., geloof aan God, die deze beproeving u toezond, om u tot zich te trekken; is het u gegeven om voor uw kind met vast geloof te bidden, dan is dit beter, dan alle stoffelijke middelen.

Van de pillen, die ik uit Londen heb, heb ik geen melding gemaakt omdat dezelve bij u niet bekend zijn; ik raad dezelve niet aan, voordat V. bevonden heeft, dat genoemde middelen niet voldoende mochten zijn, en dat er werkelijk wormen zijn die niet verdreven worden door de m \ddot{e} e.

Ik hoop hiermede aan uwe intentie voldaan te hebben. Het is mij niet mogelijk van huis te gaan, wjl ik altijd patiënten heb.

Den 29sten Dec. ben ik begonnen met iemand, die reeds $\frac{1}{2}$ jaar blaffende toevallen met verstandeloosheid heeft. Zij is reeds zoo goed als genezen. Zij moet den 4den April voor het laatst slapen.

Volgt onderteekening.

U dankzeggend voor de verleende plaatsruimte.

Hoogachtend uwe dw. coll.

Kortenhoef, 6 April 1914.

P. PLANTENGA.

EEN SLACHTOFFER VAN DE ADRESBEWEGING.

Waarde Redactie,

Hierbij ter lezing een schrijven, dat ik ontving van eene patiënte, wier eenig nog bruikbaar oog lijdt aan chronisch glaucoom. Toen zij zich onder mijn behandeling stelde, was dit ziekteproces reeds eenigen tijd bestreden met miotica; daarbij was de operatieve behandeling echter in het vooruitzicht gesteld. Na eenig afwachten had ik de zekerheid, dat, door andere middelen dan operatie, geen blijvende verlaging van den verhoogden inwendigen oogdruk te verkrijgen zou zijn. Ik deelde haar en haar echtgenoot dus mede, dat de operatie niet langer uitgesteld mocht worden; dat ik zonder deze de verantwoordelijkheid niet langer mocht dragen.

Er gingen sinds deze uitspraak enkele weken voorbij, doch ik zag patiënte niet terug en heden morgen werd ik verrast door de ontvangst van haar schrijven, dat mij deed zien, dat zij, om de operatie te ontkomen, „als laatste uitvlucht, haar toevlucht had genomen tot het magnetisme”, ook omdat „prof. VAN HAMEL en meer mannen van wetenschap, de goede werking van het magnetisme hebben erkend”.

Zoo wordt dus door die erkenning deze patiënte teruggehouden van het eenige middel, dat haar nog van blindheid redden kan. Is het niet droevig? De magnetiseur „beloofde haar, hoewel niet geheele genezing, dan toch de ziekte door behandeling van het magnetiseeren te kunnen overwinnen”.

Met coll. groet,

Amsterdam, 23 Mei 1914.

N. VAN RIJNBEEK.

Beheerende redacteurs Prof. Dr. G. VAN RIJNBEEK en P. MUNTENDAM.

Adres der Redactie: Jan Luijkenstraat 31.

— Tel. „Zuid” 150.

Kantoor der Ned. Maatsch. tot bev. der Geneeskunst, Heerengracht 581. — Tel. 5050.
